

सन्दर्भसूची

- अर्याल, कुन्दन । २०६५ । नेपाली सन्दर्भमा आमसञ्चार साक्षरता । *मिडिया अध्ययन* ४ : २५-४६ ।
- इडिकन । २०६३ । *महिला शान्ति र सुरक्षा : संरासं निर्णय नं. १३२५, मानवअधिकार, द्वन्द्वरूपान्तरण, संविधानसभा सामुदायिक पत्रकारितासमेत तालिम हाते पुस्तिका* । काठमाडौं : मानवअधिकार सञ्चार प्रतिष्ठान नेपाल (इडिकन) ।
- उप्रेती, टङ्क । २०६४ । नेपाली टेलिभिजनमा सामाजिक समावेशीकरण । *मिडिया अध्ययन* २ : १०५-१२१ ।
- कलेज टाइम्स । २०६६ । पब्लिक मिडिया जोनद्वारा विद्यार्थी दिउँसै ठगिए । ४(५) : २५ ।
- कसजू, विनयकुमार । सन् २००४ । फिचर लेखन तालिम निर्देशिका : प्रशिक्षकका लागि मार्गदर्शक सञ्चारिका लेखमालाका लागि लक्षित । अप्रकाशित, सञ्चारिका समूह, काठमाडौं ।
- क्षेत्री, इन्द्रध्वज । २०६५ । *आधारभूत आमसञ्चार र पत्रकारिता* । काठमाडौं : प्रज्ञान प्रकाशन ।
- क्षेत्री, इन्द्रध्वज । २०६६ । *पत्रकारिता : सिद्धान्त र प्रयोग* । काठमाडौं : अक्सफोर्ड इन्टरनेसनल पब्लिकेसन ।

- खत्री, टेकबहादुर । २०३२ । सार्वजनिक सञ्चार गोष्ठीहरू र तिनका सुभाउहरू ।
नेपालमा सार्वजनिक सञ्चार, पृ. ६९-७१ । काठमाडौं : सूचना विभाग ।
- खनाल, चिरञ्जीवी । २०६६ । नेपालमा पत्रकारिता शिक्षा : आकर्षण र विकर्षण । *नेपाल समाचारपत्र*, २ जेठ, पृ. ४ ।
- खनाल, श्रीराम । २०६६ । अन्योलमा अधि बढिरहेको पत्रकारिता शिक्षा । *नेपाल समाचारपत्र*, २१ साउन, पृ. ४ ।
- गौतम, दीपा र शेखर पराजुली, सं. । २०६५ । *नेपाली टेलिभिजन : अभ्यास, अनुभूति र विश्लेषण* । काठमाडौं : मार्टिन चौतारी ।
- चन्द्रकिशोर । २०६४ । नेपाली मिडियामा मधेसी पत्रकार । *समावेशी मिडिया* । प्रत्युष वन्त, हर्षमान महर्जन, देवराज हुमागाई र शेखर पराजुली, सं., पृ. २२३-२३१ । काठमाडौं : मार्टिन चौतारी ।
- चापागाई, कृष्णप्रसाद, अध्यक्ष । २०६०[२०१५] प्रेस कमिसनको प्रतिवेदन-२०१५ । *प्रकाशनको दिग्दर्शन* (चौथो संस्करण) । हरिहर विरही, सं., पृ. २६६-३६३ । काठमाडौं : प्रेस काउन्सिल नेपाल ।
- जागरण मिडिया सेन्टर । २०६३ । दलित सवालमा रेडियो कार्यक्रम उत्पादन तालिम प्रतिवेदन । अप्रकाशित, जागरण मिडिया सेन्टर र एक्सनएड नेपाल, काठमाडौं ।
- ढुङ्गेल, विनोद । २०६४ । *शाही शासनमा स्वतन्त्र रेडियो : दमन र प्रतिरोधको कथा* । काठमाडौं : मार्टिन चौतारी ।
- देवकोटा, ग्रीष्मबहादुर । २०२४ । *नेपालको छापाखाना र पत्र-पत्रिकाको इतिहास* । काठमाडौं : केशवप्रसाद लम्साल ।
- नेपाल, किशोर । २०५७ । *जनमतसङ्ग्रहदेखि जनआन्दोलनसम्म : नेपाली पत्रकारिताको विकास र प्रभाव* । काठमाडौं : व्यावसायिक पत्रकारिता प्रतिष्ठान ।
- पराजुली, रमा । २०६५ । न्यूजरूम संस्कृति : तीन ठाउँको अनुभव । *मिडिया अध्ययन* ३ : २३५-२५२ ।
- पराजुली, शेखर । २०६५ । नेपालमा टेलिभिजन संस्कृतिको लेखाजोखा । *नेपाली टेलिभिजन : अभ्यास अनुभूति र विश्लेषण* । दीपा गौतम र शेखर पराजुली, सं., पृ. १-४५ । काठमाडौं : मार्टिन चौतारी ।
- पराजुली, शेखर र भास्कर गौतम । २०५८ । प्रिन्ट मिडियामा दलित र जनजाति सहभागिता : राष्ट्रिय सर्वेक्षण । *नेपाली मिडियामा दलित तथा जनजाति* । प्रत्युष वन्त र शेखर पराजुली, सं., पृ. २१-५६ । काठमाडौं : एकता बुक्स ।
- प्रेस काउन्सिल नेपाल । २०६३ । अनुसूची ५ (ग) हुबहु प्रकाशित पत्रपत्रिकाहरू, पृ. २५४-२५५ । *वार्षिक प्रतिवेदन २०६३ (सन् २००६)* । काठमाडौं : प्रेस काउन्सिल नेपाल ।
- फ्रिडम फोरम । २०६५ । *कानुनी समाचार* । काठमाडौं : फ्रिडम फोरम ।

- बलामी, बसन्त । सन् २००९ । मेरो परिवेश : पत्रकारिता महात्म्य । वेबसाइट <http://kunikani.blogspot.com/2009/10/blog-post.html> उपलब्ध । यो वेबसाइट २०६७ साउन ४ मा हेरिएको हो ।
- बस्नेत, राजेन्द्र । २०६४ । पत्रकारहरूको डिग्री दौड । *पत्रकारिता*, असार, पृ. १-६ ।
- भट्टराई, विनोद र मोहन मैनाली । २०६२ । प्रसारणमा द्वन्द्व र हिंसा : तालिम निर्देशिका । अप्रकाशित, नेपाल वातावरण पत्रकार समूह, सामुदायिक रेडियो सहयोग केन्द्र, काठमाडौं ।
- मधेस मिडिया मिसन । सन् २००८ । मधेस मिडिया मिसनको पाठ्यक्रम । अप्रकाशित, मधेश मिडिया मिसन ।
- महत, सुजित । २०६४ । विरगञ्जको पत्रकारिता : नामभन्दा बढनाम बढी । *मिडिया अध्ययन* २ : १९५-२१० ।
- महर्जन, हर्षमान । २०६४ । सञ्चार-साक्षरता र लोकतन्त्र । *मूल्याङ्कन* १५३ : ४०-४१ ।
- मिश्र, मञ्जु । २०६३ । सिजेएमसीमा पत्रकारिता तथा आमसञ्चार : स्नातकोत्तर तहको अनुभव । *मिडिया अध्ययन* १ : २३९-२४३ ।
- मैनाली, मोहन । २०६४ । पत्रकारिता तालिम : फल लाग्न पनि सक्छ, नलाग्न पनि सक्छ । *मिडिया अध्ययन* २ : २११-२२४ ।
- युनेस्को । सन् २००७ । *विकासशील देशहरू तथा उदीयमान प्रजातन्त्रहरूका लागि पत्रकारिता शिक्षाको नमुना पाठ्यक्रम* । काठमाडौं : युनेस्को अफिस ।
- राई, लालदेउसा । २०४३ । नेपालमा पत्रकारिता विषयको उच्च शिक्षा । *रत्नराज्यलक्ष्मी क्याम्पस रजत जयन्ती स्मारिका* । घटराज भट्टराई, सं., पृ. ३०-३३ । काठमाडौं : रत्नराज्यलक्ष्मी क्याम्पस ।
- राई, लालदेउसा । २०५७ । *पत्रकारिता (कक्षा ९)* । भक्तपुर : पाठ्यक्रम विकास केन्द्र ।
- राई, लालदेउसा । २०५९ । *पत्रकारिता (कक्षा १०)* । भक्तपुर : पाठ्यक्रम विकास केन्द्र ।
- राई, लालदेउसा । २०६३ । स्नातकोत्तर तहमा पत्रकारिता/आमसञ्चार शिक्षा रत्नराज्य क्याम्पसको अनुभव । *मिडिया अध्ययन* १ : २२५-२३० ।
- राणा, त्रिलोक प्रताप, अध्यक्ष । २०६० [२०३८] । शाही प्रेस आयोग-२०३८ को प्रतिवेदन । *प्रकाशनको दिग्दर्शन* (चौथो संस्करण) । हरिहर विरही, सं., पृ. ३८४-४७२ । काठमाडौं : प्रेस काउन्सिल नेपाल ।
- रेग्मी, रामकृष्ण । २०६३ । प्राङ्गण केसीसीको, शिक्षा आमसञ्चारको । *मिडिया अध्ययन* १ : २३१-३८ ।
- रेग्मी, रामकृष्ण । २०६४ । अन्तर्वार्ता । *मिडिया संवाद : नेपाली पत्रकारितावारे अन्तर्वार्ता* । शेखर पराजुली, पृ. ७१-१८० । काठमाडौं : मार्टिन चौतारी ।
- लामा, मोहनसिंह । २०६४ । सञ्चारमाध्यमको स्वामित्व र सम्पादकीय संरचनामा समावेशीकरणको अवस्था । अप्रकाशित प्रतिवेदन, फ्रिडम फोरम, काठमाडौं ।

वन्त, प्रत्यूष । २०६४ । समावेशी मिडिया : बहसको खाका । *समावेशी मिडिया* । प्रत्यूष वन्त, हर्षमान महर्जन, देवराज हुमागाई र शेखर पराजुली, सं., पृ. १-३५ । काठमाडौं : मार्टिन चौतारी ।

वन्त, प्रत्यूष, शेखर पराजुली, देवराज हुमागाई, कोमल भट्ट र कृष्ण अधिकारी, सं. । २०६२ । *रेडियो पत्रकारिता : एफएममा समाचार र संवाद* । काठमाडौं : मार्टिन चौतारी ।

वन्त, प्रत्यूष, हर्षमान महर्जन, देवराज हुमागाई र शेखर पराजुली, सं. । २०६४ । *समावेशी मिडिया* । काठमाडौं : मार्टिन चौतारी ।

वस्ती, शरच्चन्द्र । २०६४ । *हाम्रो भाषा* (दोस्रो संस्करण) । काठमाडौं : एकता बुक्स । शर्मा, यज्ञप्रसाद र विजयप्रसाद मिश्र । २०६३ । *बालबालिकाका लागि पत्रकारिता तालिम निर्देशिका २०६३* । विराटनगर : सेभ द चिल्ड्रेन युएस, क्षेत्रीय कार्यालय र नेपाल प्रेस इन्स्टिट्यूट क्षेत्रीय सञ्चार स्रोत केन्द्र ।

हुमागाई, देवराज, कोमल भट्ट र कृष्ण अधिकारी । २०६४ । *मिडिया अनुसन्धान : प्राज्ञिक पूर्वाधार निर्माणका केही अभ्यास* । काठमाडौं : मार्टिन चौतारी ।

हुमागाई, देवराज, प्रत्यूष वन्त र कोमल भट्ट, सं. । २०६५ । *स्वतन्त्र रेडियोको एक दशक : विकास, बहस र सामाजिक सरोकार* । काठमाडौं : मार्टिन चौतारी ।

BBC World Service Trust. 2009. Training Report. Unpublished, BBC World Service Trust, Kathmandu.

Belbase, Subhadra. 1985. TV Nepal: A Study of Audience Tastes and Appropriate Timings. Unpublished Report, Worldview International Foundation Media Centre, Kathmandu.

Bhattarai, Khagendra Prasad and Devendra Raj Bhattarai. 2055 v.s. *English for Mass Media*. Kathmandu: Bhundipuram Prakashan.

CDC. 1996. *Three Years B.A. Programme*. Kathmandu: Curriculum Development Centre (CDC), TU.

CDC. 1999. *English M.A. English Curriculum*. Kathmandu: CDC, TU.

CDC. 2002. M.A. in Journalism and Mass Communication Curriculum. Kathmandu: CDC, TU.

Donsbach, Wolfgang and Tom Fielder. 2008. Journalism School Curriculum Enrichment: A Midterm Report of Carnegie-Knight Initiative on the Future of Journalism Education. Unpublished, available at

- http://www.hks.harvard.edu/presspol/research/carnegie-knight/journalism_school_curriculum_enrichment_2008.pdf. Accessed on 2 December 2009.
- Egan, Kieran. 1978. What is Curriculum? *Curriculum Inquiry* 8(1): 65-72.
- Jagaran Media Center. 2008. Dalit Issue Based Radio Program Production Training. Unpublished report, Jagaran Media Centre, Kathmandu.
- Josefsen, Jens Koliija. 2000. A Comprehensive Report on Nepal Press Institute and its Two Regional Media Resource Centres. Unpublished, Nepal Press Institute (NPI), Kathmandu.
- KU. 2006. *Bachelor in Media Studies*. Kavre: Kathmandu University (KU).
- Lohani, S.P., A. Subedi, S. Rana and A. Khanal. 1995. *Media Studies*. Kathmandu: Central Department of English, TU.
- Lynton, Rolf P. and Udai Pareek. 1967. *Training for Development*. Homewood: Richard D. Irwin Inc and The Dorsey Press.
- Medsker, Betty. 2005. The Evolution of Journalism Education in the United States. In *Making Journalists*. Hugo de Burgh, ed., pp. 205-226. London: Routledge.
- NPI. 2000. Annual report-2000: Media freedom, Free Access to Information and Pluralism. Unpublished Report, Nepal Press Institute (NPI), Kathmandu.
- NPI. 2002. Annual Report 2002: Media Freedom, Free Access to Information and Pluralism. Unpublished Report, NPI, Kathmandu.
- Onta, Pratyoush. 2002. Critiquing the Media Boom. In *State of Nepal*. Kanak Mani Dixit and Shastri Ramchandaran, eds., pp. 253-269. Lalitpur: Himal Books.
- Pant, Laxman Datt. 2009. Journalism and Media Education in Nepal: A Critical Overview. *Bodhi* 1(3): 21-34.
- Pokharel, Gokul. nd. Journalism Education in Nepal. Available at <http://www.edunepal.com.np/newsevents/newsevent.php>. Accessed on 23 September 2009.
- PU. nd. Master Degree in Mass Communication and Journalism Syllabus. Unpublished, Purbanchal University (PU).

- Rai, Lal Deousa. 1991. A Project Report on Improvement of Journalism Education Curriculum of University. Unpublished, Ratna Rajya Laxmi Campus, Kathmandu.
- Rai, Lal Deosa. 2007. Development of Journalism Education in Nepal: An Overview. *Organization* 10(3): 29-30.
- Rai, Lal Deosa and Chiranjibi Khanal. 1998. Journalism Education in Nepal...thus Far. Paper presented at a National seminar on 'Journalism Education'.
- TU. 2057/2058 v.s. *TU New Syllabus for Proficiency Level in Humanities & Social Science (Second Year)*. Publisher not mentioned.
- TU. 2058/2059 v.s. *TU New Syllabus for Proficiency Level in Humanities & Social Science (First Year)*. Publisher not mentioned.